

p. Katarzyna Borcia

KANCELARIA SEJMIKU

KS-III.152.G.2024

02.09.2024

Ruda Strawczyńska, dn. 27.08.2024r.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
KANCELARIA URZĘDU

WPLYNĘŁO dnia 30.08.2024

Nr Rejestru: HH944 ilość zał. ....
Podpis: [signature]

nr pisma podpis

HH944-2024 [signature]

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego

al. IX Wieków Kielc 3

25-516 Kielce

dotyczy: Petycja w sprawie zmiany świętokrzyskiej uchwały antysmogowej

Szanowny Państwo,

Komisje Skarg i Petycji
Katarzyna Borcia

[Redacted]

przesyłam w załączeniu „Petycję w sprawie zmiany świętokrzyskiej uchwały antysmogowej

[Redacted]

[Redacted]

Treść dekretacji zgodna z treścią umieszczoną na dokumencie elektronicznym. Dekretacja zgodna z dekretacją elektroniczną dokonana w dniu ..... przez ..... w systemie EZD

[Redacted]

**Sejmik Województwa Świętokrzyskiego
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce**

**Petycja
w sprawie zmiany świętokrzyskiej uchwały antysmogowej**

Niniejszym wnosimy o zmianę uchwały nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, poprzez dodanie do § 7 punktu 4 w następującym brzmieniu:

„4. Nie stosuje się ust. 1 do instalacji wykorzystujących jako paliwo drewno, pellet i inne rodzaje biomasy.”

UZASADNIENIE

Uchwała nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (zwana dalej „uchwałą antysmogową”) w § 7 ust. 2 uzależnia możliwość eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, w szczególności biopaliw stałych, od braku możliwości przyłączenia budynku do sieci ciepłowniczej lub gazowej.

Wskazujemy, że drewno i pellet są odnawianymi źródłami energii. Są paliwami ekologicznymi na każdym etapie jego przetwarzania i energetycznego wykorzystania. Ich produkcja nie ma negatywnego wpływu na poziom zalesienia w Polsce a wręcz przeciwnie: stymuluje rozwój gospodarki przez zalesianie niezagospodarowanych gruntów i zapewnia miejsca pracy. Paliwa drzewne są w głównej mierze produktem ubocznym pozyskiwania i przetwarzania drewna pełnowartościowego wykorzystywanego w przemyśle meblarskim i w konstrukcjach drewnianych. Lokalne wykorzystywanie drewna przekłada się na minimalny ślad węglowy wynikający z transportu i przygotowania do wykorzystania jako stałego biopaliwa. Drewno z polskich lasów, jako uboczny produkt gospodarki leśnej, jest powszechnie dostępne i niedrogie.

Główna część produkcji leśnej to drewno przeznaczone dla przemysłu budowlanego i meblarskiego. Drewno opałowe stanowi 10-15% produkcji leśnej i tak na prawdę jest odpadem z tej produkcji. To drewno nie nadające się do innych celów. Drewno jest paliwem odtwarzalnym, w odróżnieniu od nieodtwarzalnych paliw kopalnych (gaz, węgiel). CO₂ wytwarzany w procesie spalania zostaje ponownie wbudowane w biomasę drzewną w procesach fotosyntezy. W ten sposób utrzymany jest zamknięty obieg CO₂. Drewno jest naturalnym magazynem energii słonecznej o minimalnym śladzie węglowym w porównaniu z innymi technologiami OZE. Niską emisję pyłów i innych substancji powstałych w procesie spalania drewna i pelletu w nowoczesnych urządzeniach gwarantuje dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21.10.2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (zwana dalej „dyrektywą Ekoprojekt”).

Dodatkowo należy wskazać, że w przypadku ogrzewania drewnem powstaje tyle samo dwutlenku węgla ile wchłonęło ono podczas swojego wzrostu, czego rezultatem jest zerowy bilans emisji CO₂. Jest to zgodne z polityką UE, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050r. Używanie drewna, w przeciwieństwie do gazu, który jest paliwem kopalnym, nie wiąże się z emisją gazów cieplarnianych i pozwala na spełnienie wymaganego przez UE udziału OZE w miksie energetycznym.

W sytuacji wejścia w życie nowych regulacji unijnych tj. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/1275 z dnia 24.04.2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (zwana dalej „dyrektywą EPBD”) oraz wprowadzenia podatku od emisji ETS 2 uchwała antysmogowa w obecnym kształcie jest przestarzała i absolutnie nie przystająca do wspólnotowej tendencji eliminacji paliw kopalnych i zastąpienia ich odnawialnymi źródłami energii.

Budynek bezemisyjny w rozumieniu dyrektywy EPBD to budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej oraz wymagający zerowej lub bardzo małej ilości energii, niewytwarzający na miejscu emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych. Zerowa lub bardzo mała ilość energii go zasilającej musi być zatem w pełni pokrywana ze źródeł odnawialnych.

We wspomnianej dyrektywie emisyjność czy też zeroemisyjność budynków nie dotyczy emisji wszystkich produktów spalania, np. pyłów, lecz gazów cieplarnianych a w szczególności CO₂, który jest emitowany do atmosfery w wyniku spalania paliw na potrzeby ogrzewania budynków. Dyrektywa EPBD ma także wyeliminować spalanie paliw kopalnych (gaz i węgiel), które powoduje "emisję CO₂ na miejscu", na rzecz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Zgodnie z aktualną wiedzą naukową, art. 2 pkt. 22 ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia 20.02.2015 r. oraz prawem wspólnotowym drewno, pellet i inne rodzaje biomasy są odnawialnymi źródłami energii więc używanie ich do ogrzewania budynków jest jak najbardziej dopuszczone i aprobowane przez nową dyrektywę.

Podobnie jak w przypadku dyrektywy EPBD, podatek od emisji ETS2 dotyczy emisji dwutlenku węgla ze spalania **paliw kopalnych** na potrzeby ogrzewania budynków mieszkalnych. Paliwa kopalne to węgiel i gaz. Drewno, pellet i inne rodzaje biomasy zaliczane są do paliw odnawialnych i ich używanie jest najlepszym sposobem na uniknięcie podatku od emisji ETS2. Omawiane dyrektywy wyraźnie promują lokalne używanie drewna na potrzeby ogrzewnictwa indywidualnego. Poważnym błędem jest przekonanie, że używanie urządzeń elektrycznych do ogrzewania nie będzie obciążone podatkiem od emisji ETS2. Jeśli energia elektryczna używana do zasilania tych urządzeń będzie pochodzić ze spalania paliw kopalnych, to podatek od emisji będzie doliczony do ceny prądu.

W związku powyższym § 7 uchwały antysmogowej w obecnym kształcie wprost promuje używanie paliw kopalnych (gazu i węgla) kosztem drewna i pelletu będących OZE.

Polskie ciepłownictwo sieciowe oparte jest w ponad 85% na paliwach kopalnych: węglu, gazie i oleju opałowym (Opracowanie Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Czas na ciepłownictwo”, 12/2019). W praktyce zakaz eksploatacji instalacji opalanych biopaliwami stałymi jeżeli istnieje techniczna możliwość przyłączenia do sieci gazowej lub ciepłowniczej jest więc promocją paliw kopalnych.

Programy Ochrony Powietrza i Uchwały Antysmogowe powinny być tworzone z dbałością o bezpieczeństwo energetyczne obywateli poprzez promowanie ogrzewaczy pomieszczeń opalanych odnawialną biomasą leśną, spełniających wymagania EKOPROJEKTU na równi z innymi urządzeniami zasilanymi OZE (jak np. pompy ciepła, fotowoltaika). Przepisy takie nie mogą prowadzić do powstawania lub zwiększania zjawiska ubóstwa energetycznego.

W obliczu rosnących cen gazu, braku pewności co do ciągłości dostaw tego surowca oraz zawieszenia przez dostawców gazu wykonywania nowych przyłączy, wszelkie ograniczenia możliwości używania biomasy prowadzą wprost do ubóstwa energetycznego i godzą w bezpieczeństwo energetyczne uzależniając ludzi od dużych sieci przesyłowych i skazując na monopol dostawców i związane z tym wysokie ceny.

Wpływ zastosowania ogrzewaczy na biomasę (drewno kawałkowe, pellet, brykiet) na współczynnik EP określony w WT2021

Strona | 4

Wszyscy inwestorzy planujący budowę nowego obiektu a także rozbudowę lub modernizację starego muszą zadbać, aby ich system grzewczy był zgodny z aktualnie obowiązującymi wymogami warunkami technicznymi, tj. **WT 2021**.

Obowiązujące od 1 stycznia 2022 WT2021 są zgodne z założeniami RED III, tj. Dyrektywą w Sprawie Energii Odnawialnej, która wymaga od państw UE zwiększenie do roku 2030 udziału energii odnawialnej do poziomu 42,5%. Osiągnięcie takiego wskaźnika, nie jest możliwe bez udziału biopaliw stałych (biomasy)

WT 2021 narzucają wymóg:

- zmniejszenia współczynnika przenikania ciepła U dla poszczególnych przegród.
- obniżenia zapotrzebowania budynku na nieodnawialną energię pierwotną (EP*) potrzebną do ogrzewania, wentylacji i podgrzania wody użytkowej do maksymalnie 70 kWh/m².

* Energia pierwotna (EP) to energia zawarta w pierwotnych nośnikach energii, takich jak węgiel kamienny, gaz ziemny, ropa naftowa, drewno.

Należy zdecydowanie podkreślić, że niezależnie od dobrego zaizolowania domu **nie ma możliwości osiągnięcia takiego wskaźnika bez wykorzystania w obiekcie energii ze źródeł odnawialnych**. Ogrzewanie gazowe, nawet przy zainstalowaniu kotłów najnowszej generacji, nie pozwoli spełnić standardów WT 2021.

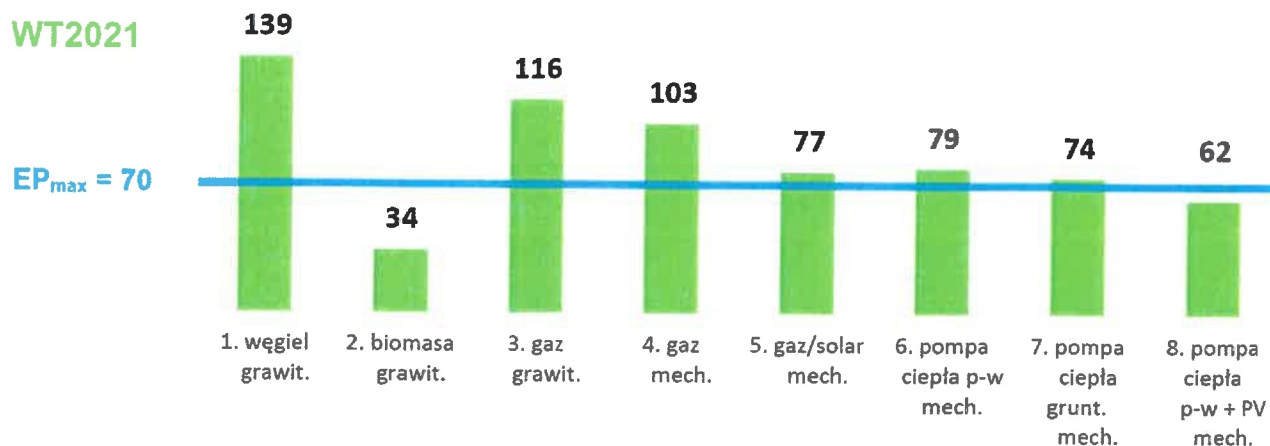
Najszybszym i najprostszym sposobem obniżenia wskaźnika EP jest wybór źródła ciepła dla systemów technicznych o najniższej możliwej wartości współczynnika WI*, który określa stopień obciążenia środowiska naturalnego przy produkcji energii końcowej dla danego paliwa.

* WI - współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej na wytworzenie i dostarczenie nośnika energii dla systemów technicznych.

Natomiast współczynniki nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej **na wytworzenie energii dla systemów technicznych** wynoszą odpowiednio:

- 3,0 – dla energii elektrycznej
- 1,1 – dla gazu, węgla, oleju opałowego
- 0,2 – dla biomasy
- 0,0 - dla energii słonecznej.

Poniższy wykres prezentuje wpływ wyboru systemu grzewczego na wysokość wskaźnika EP.

1a | 5

Oznaczenie wariantu	Rodzaj wentylacji	Źródło ciepła
1. węgiel, grawitacyjna	grawitacyjna	kocioł na groszek (ekoprojekt)
2. biomasa, grawitacyjna	grawitacyjna	kocioł na biomasę (ekoprojekt)
3. gaz, grawitacyjna	grawitacyjna	kocioł gazowy kondensacyjny
4. gaz, mechaniczna	mechaniczna z rekuperacją	kocioł gazowy kondensacyjny
5. gaz/solar, mechaniczna	mechaniczna z rekuperacją	kocioł gazowy kondensacyjny
6. pompa ciepła p-w, mechaniczna	mechaniczna z rekuperacją	pompa ciepła typu powietrze-woda
7. pompa ciepła gruntowa, mechaniczna	mechaniczna z rekuperacją	pompa ciepła typu solanka-woda
8. pompa ciepła p-w + PV, mechaniczna	mechaniczna z rekuperacją	pompa ciepła typu powietrze-woda + instalacja PV (30%)

Jak wynika z powyższego, umieszczenie w projekcie nowoczesnego domu kominka opalanego drewnem kawałkowym lub pelletem, oraz jego regularne eksploataowanie w celach grzewczych (a nie tylko rekreacyjnych) pozwoli w dość tani i łatwy sposób osiągnąć niski wskaźnik EP dla budynku. Jest to możliwe dzięki niskiemu współczynnikowi WI dla biomasy ($WI = 0,2$) oraz stosowaniu zasady uznaniowości, polegającej na tym, że procentowy udział energii pierwotnej czerpanej z różnych źródeł określa właściciel obiektu. Innymi słowy, to użytkownik deklaruje, czy będzie użytkował dane urządzenie z np. 10% czy też np. z 50% intensywnością, a projektant instalacji nowego budynku lub audytor sporządzający świadectwo charakterystyki energetycznej starszego budynku przyjmuje do obliczeń podane założenia.

Dzięki zastosowaniu jako źródła ogrzewania kominka z płaszczem wodnym czy wymiennika wodnego mamy wpływ na zwiększenie energii pierwotnej uzyskanej z drewna w systemie ogrzewania oraz z systemie ciepłej wody użytkowej, co dodatkowo przyczynia się do obniżenia kosztów eksploatacyjnych.

Warto zauważyć, że sprawność kominków i piecyków wolnostojących jest często wyższa niż 80%, a w przypadku palenisk piecowych i pieców dochodzi nawet do 95%. To przyczynia się nie tylko do znacznego zmniejszenia nakładu energii pierwotnej (EP), lecz ma także pozytywny wpływ na energię końcową oraz energię użytkową. Zainstalowanie miejscowego ogrzewacza pomieszczeń na biomasę pozwala zatem spełnić wymogi WT2021 bez konieczności instalowania innych dróg w zakupie i dróg w eksploatacji źródeł zasilania czy źródeł ciepła, które dodatkowo charakteryzują się wysokim współczynnikiem EP.

Uchwała w obecnym kształcie, w porównaniu do proponowanej zmiany, w istotny sposób narusza zasadę zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałając co najmniej trzem podstawowym celom, które Rzeczpospolita Polska zobowiązała się realizować. Cele te dostępne są na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii dostępne pod adresem <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/cele-zrownowazonego-rozwoju>. Do tych celów należą m.in.:

- a) cel nr 1 - wyeliminowanie ubóstwa we wszystkich jego formach na całym świecie poprzez zapewnienie dostępu do stosownych nowych technologii oraz zmniejszenie podatności na zagrożenia i bezbronność wobec ekstremalnych zjawisk klimatycznych oraz innych wstrząsów gospodarczych i środowiskowych,
- b) cel nr 7 – zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie m.in. poprzez znaczące zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w globalnym miksie energetycznym, zwiększenie międzynarodowej współpracy ułatwiającej dostęp do badań nad czystą energią i technologii w obszarze energii odnawialnej oraz efektywności energetycznej, promowanie inwestowania w infrastrukturę energetyczną i czyste technologie energetyczne, rozbudowanie infrastruktury i zmodernizowanie technologii umożliwiających dostęp do nowoczesnych i zrównoważonych usług energetycznych;
- c) cel nr 13 – podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom poprzez włączenie działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu do krajowych polityk, strategii i planów.

Zwracamy uwagę, że zasada zrównoważonego rozwoju jest jedną z podstawowych zasad zawartych w Konstytucji RP. Zgodnie z art. 5 Konstytucji RP: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Reasumując, instalując kocioł na biomasę, kominek lub piecyk na drewno kawałkowe inwestor nie tylko zmniejsza koszty instalacji oraz zmniejsza koszty eksploatacji, ale również z łatwością spełnia wymagania stawiane w nowo obowiązujących Warunkach Technicznych 2021. Dodatkowo, używając odnawialnego drewna, przyczynia się do ochrony klimatu (działa proekologicznie) dzięki zerowemu bilansowi emisji CO₂ dla tego paliwa.

Strona | 7

Biorąc pod uwagę powyższe należy wskazać, że w świetle obowiązujących przepisów unijnych, jak i polskich, a także biorąc pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju oraz określenie przez rząd RP konkretnych celów w tym zakresie, zmiana uchwały anty-smogowej poprzez propozycję zaproponowaną w petitum niniejszego pisma jest w pełni zasadna i konieczna.

